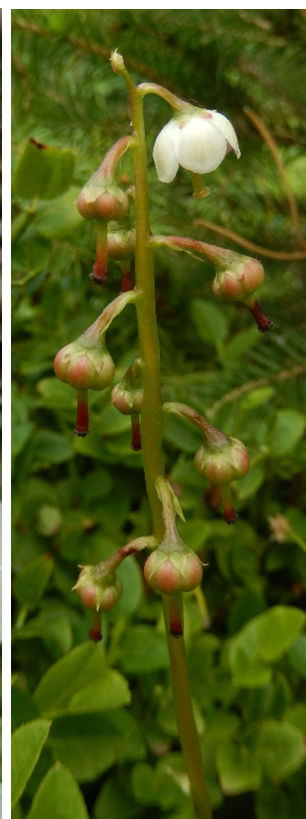




# Odstraňování invazní netýkavky žláznaté nad Horním Mrzaticem v roce 2025

Dana Kodetová & Vojtěch Kodet

2025



## Odstraňování invazní netýkavky žláznaté nad Horním Mrzaticem v roce 2025

Ing. Dana Kodetová & Ing. Vojtěch Kodet, Ph.D.

2025

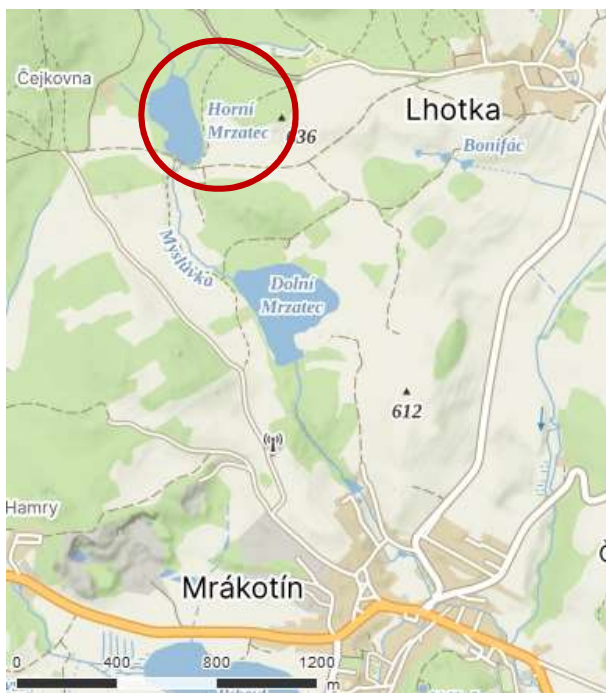
### Úvod

V pramenné oblasti Javořické vrchoviny v blízkosti rybníka Horní Mrzatec se nachází izolovaný výskyt invazní netýkavky žláznaté, která ohrožuje místní biodiverzitu. Ohrožené jsou zejména vyskytující se zvláště chráněné druhy a přírodně cenné lokality včetně nedalekých maloplošných zvláště chráněných území, zejména přírodní památka Horní Mrzatec. Netýkavka žláznatá je konkurenčně silný druh, který svým hustým zápojem ničí původní společenstva a svými semeny se rychle šíří dále do krajiny.

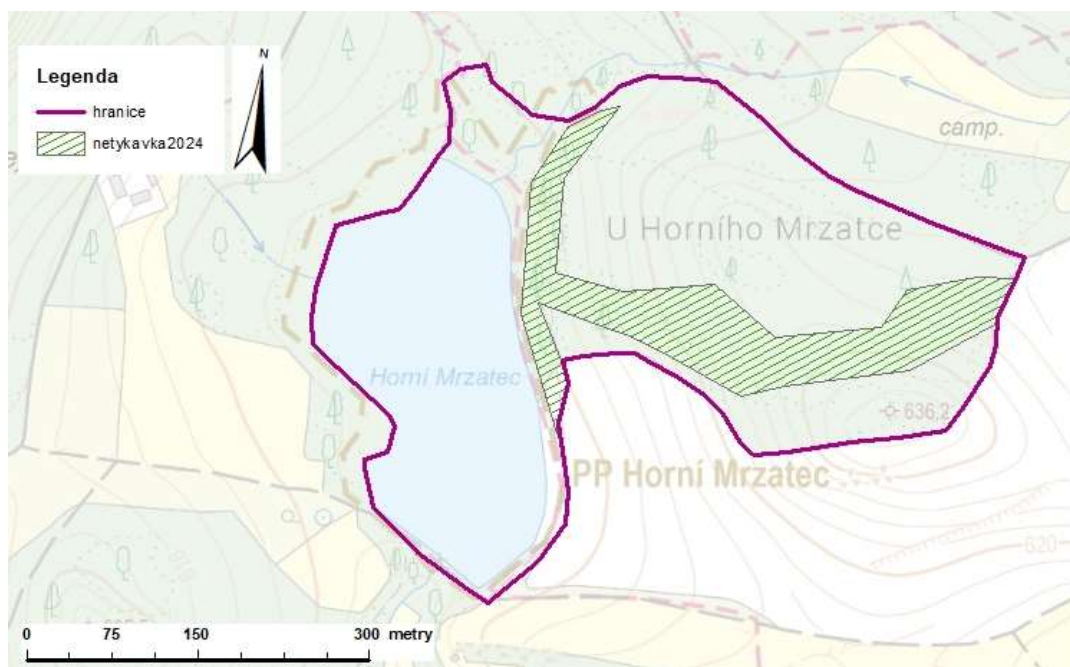
### Metodika

**Zájmová lokalita** leží v katastrálním území Lhotka u Mrákotína cca 1 km západně od Lhotky (okres Jihlava, Kraj Vysočina). Orientační poloha a bližší vymezení viz obr. 1 a 2.

*Obr. 1: Orientační poloha zájmové lokality.*



**Obr. 2:** Území, ve kterém byl proveden průzkum výskytu netýkavky žláznaté v roce 2024, je ohraničeno fialově. Zelená šrafa zahrnuje plochy se zjištěným výskytem netýkavky žláznaté v témže roce. Na těchto plochách je prováděna její likvidace a probíhá zde kontrola, aby nedocházelo k rozšíření do okolí.



Pobočka České společnosti ornitologické na Vysočině provedla v roce 2024 průzkum rozšíření a následně asanaci netýkavky žláznaté v blízkosti rybníka Horní Mrzatec v místě a okolí stejnojmenné přírodní památky. Těžištěm výskytu je zde nově vzniklá paseka nacházející se východně od rybníka. Osvědčeným způsobem likvidace je vytržení celých rostlin i s kořeny a jejich umístění bez kontaktu s půdou. Vytržené rostliny ponechané na zemi dokáží totiž velmi rychle a snadno znovu zakořenit. Vytržené rostliny jsou počítány a počty zaznamenávány. V této lokalitě je přímo ohrožena populace vzácné hruštičky jednostranné (*Orthilia secunda*), která se nachází na téže pasece (obr. 3 a 4). Zároveň je ohroženo rašeliniště a břehové porosty v okolí rybníka. Cílenou asanací netýkavky je podpořeno zachování původních společenstev druhů a cenných biotopů na lokalitě.

**Obr. 3 a 4:** Hruštička jednostranná u rybníka Horní Mrzatec.



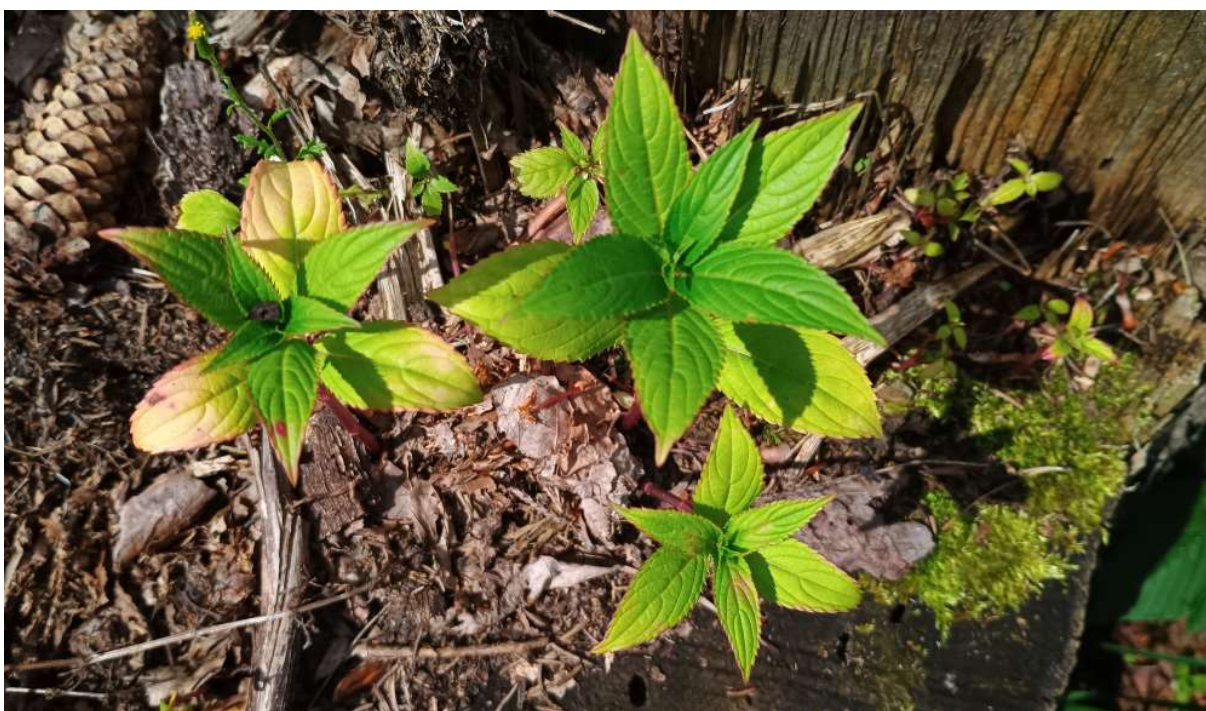
**Obr. 5:** Rybník Horní Mrzatec s litorálními porosty.



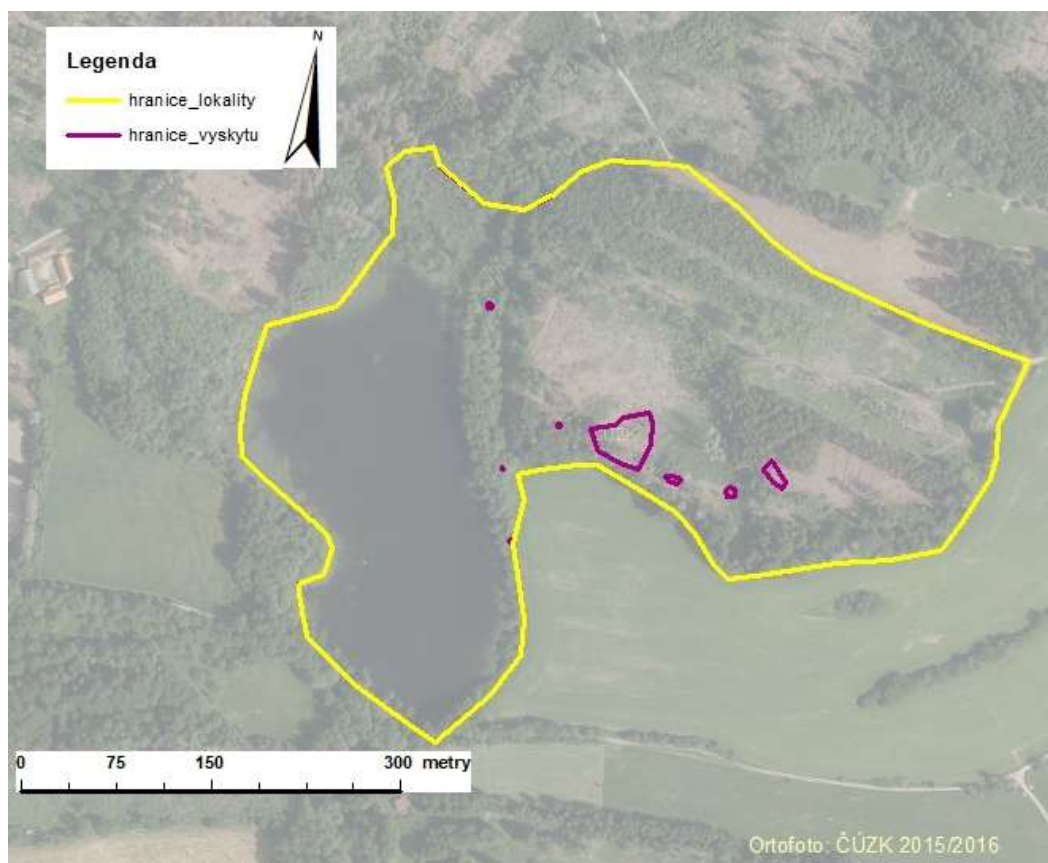
## Výsledky

V roce 2025 bylo v okolí rybníka Horní Mrzatec nalezeno a odstraněno **323 ks** invazní netýkavky žláznaté. Což představuje oproti roku 2024 pokles o 90 %, kdy bylo nalezeno a odstraněno 3 194 ks. Tři drobná ohniska byla eliminována zcela a žádné další nebylo nalezeno. Loňský zásah byl tedy velmi úspěšný. Populace hruštičky jednostranné zatím nebyla dotčena.

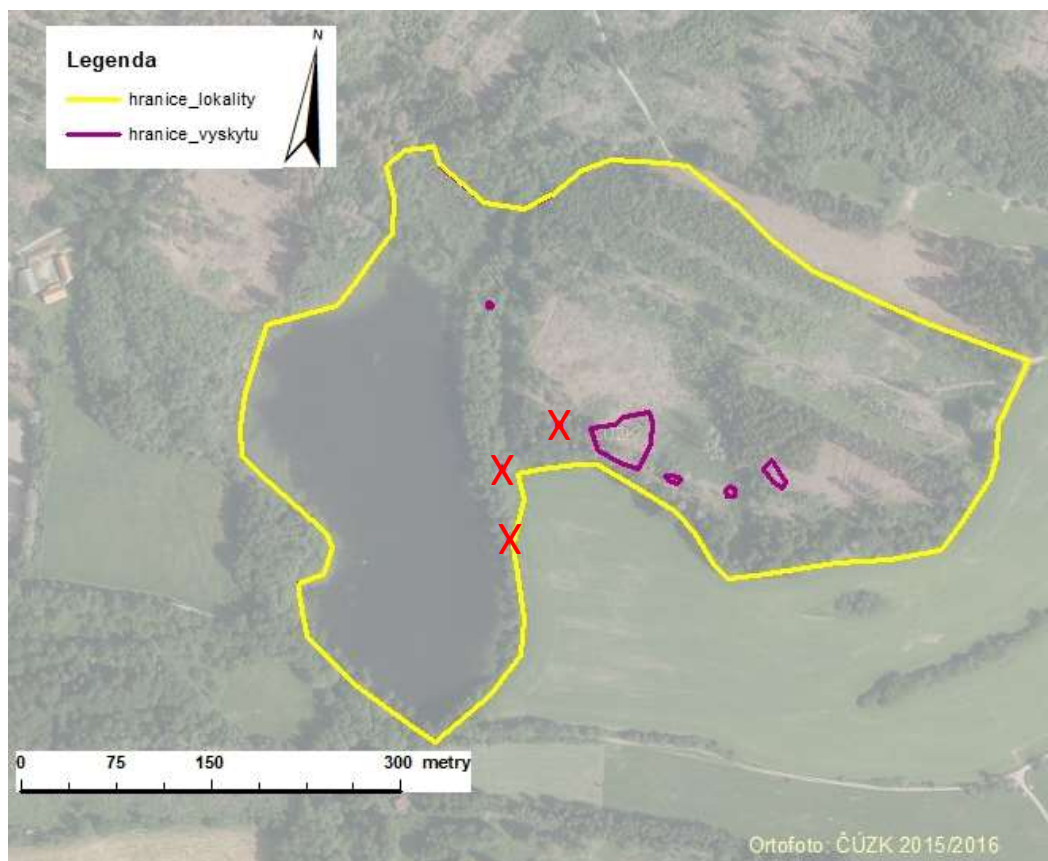
**Obr. 6:** Letošní mladé rostliny v místě, kde bylo loni odkladiště vytržených rostlin.



**Obr. 7:** Místa výskytu netýkavky žláznaté v roce 2024 (fialově).



**Obr. 8:** Místa výskytu netýkavky žláznaté v roce 2025 (fialově; červené křížky značí místa, kde již nebyla nalezena).



## Fotodokumentace

Plocha v roce 2024 (červen) se souvislým porostem netýkavky žláznaté.



Stejná plocha v roce 2025 (červen), kde byly pouze jednotlivé netýkavky žláznaté.



Porost netýkavky malokvěté v místě, kde byl v předchozím roce plošný porost netýkavky žláznaté.



Výskyt netýkavky žláznaté již nebyl plošný.

